

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Комисия за енергийно
и водно регулиране

Вх. №/.....10.2023 г.

ДО
ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КЕВР

ДОКЛАД
от
дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ и
дирекция „Правна“

Относно: *Заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПР-110 от 15.08.2023 г. за прекратяване на лицензия № Л-008-03 от 17.10.2000 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и на лицензия № Л-009-05 от 17.10.2000 г. за дейността „пренос на топлинна енергия“, подадено от „Топлофикация-Габрово“ ЕАД*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е постъпило заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПР-110 от 15.08.2023 г. от „Топлофикация-Габрово“ ЕАД с искане за прекратяване на лицензия № Л-008-03 от 17.10.2000 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и на лицензия № Л-009-05 от 17.10.2000 г. за дейността „пренос на топлинна енергия“, на основание чл. 55, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката (ЗЕ) и чл. 70, ал. 2, предложение второ и чл. 71, ал. 1, т. 2 от Наредба № 3 от 21 март 2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ). В тази връзка, със Заповед № З-Е-264 от 18.08.2023 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група за проучване на постъпилото заявление и направеното искане.

Въз основа на предоставената информация и документи от заявителя и извършеното проучване по преписката са установени следните факти и произтичащите от тях изводи:

I. „Топлофикация-Габрово“ ЕАД е титуляр на лицензия № Л-008-03 от 17.10.2000 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и на лицензия № Л-009-05 от 17.10.2000 г. за дейността „пренос на топлинна енергия“, издадени за срок от 20 години. С решение № И5-Л-008 от 23.12.2019 г. на КЕВР, срокът на двете лицензии е продължен с 15 години, считано от датата на изтичането им – 17.11.2020 г.

Със заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПР-110 от 15.08.2023 г. „Топлофикация-Габрово“ ЕАД е поискало прекратяване на лицензия № Л-008-03 от 17.10.2000 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и на лицензия № Л-009-05 от 17.10.2000 г. за дейността „пренос на топлинна енергия“. Като мотив за исканото прекратяване дружеството е посочило техническа невъзможност за изпълнение на лицензионната дейност. По отношение на начина за разпореждане с имуществото, чрез което се осъществява лицензионната дейност е посочено: консервация.

Към заявлението дружеството е приложило: извадка от Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ), декларация по чл. 3, ал. 3 от НЛДЕ от Любомир Николаев Нейков, в качеството му на изпълнителен директор на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД, че предоставената информация е вярна и точна и за истинност на заявените обстоятелства и верността на приложените документи и данни към заявлението, копие на Протокол от заседание на Съвета на директорите на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД от 02.08.2023 г. и копие на документ за платена такса.

II. От представената от „Топлофикация-Габрово“ ЕАД справка за актуално състояние към дата 15.08.2023 г., както и от извършена служебна справка за актуално състояние в ТРРЮЛНЦ се установява, че „Топлофикация-Габрово“ ЕАД е търговец по смисъла на чл. 1, ал. 2, т. 1 от Търговския закон. „Топлофикация-Габрово“ ЕАД е еднолично акционерно дружество, с ЕИК 107009273, със седалище и адрес на управление: Република България, област Габрово, община Габрово, гр. Габрово, 5300, ул. „Индуриална“ № 6. Дружеството е с предмет на дейност: производство на електрическа и топлинна енергия, пренос на топлинна енергия и други дейности и услуги, обслужващи основните. Дружеството се представлява от Любомир Николаев Нейков, в качеството му на изпълнителен директор на дружеството.

Капиталът на дружеството е в размер на 665 574 лв. и е изцяло внесен, разпределен е в 665 574 броя поименни акции с номинална стойност: 1 лв.

Едноличен собственик на капитала е Дарклет Лимитид, Идентификация НЕ 332773, Чуждестранно юридическо лице, Държава: Кипър.

III. Заявлението е подадено на основание чл. 55, ал. 1, т. 1 от ЗЕ и чл. 70, ал. 2, предложение второ и чл. 71, ал. 1, т. 2 от НЛДЕ, съгласно които лицензията може да се прекрати с решение на комисията по искане на лицензианта. На основание чл. 72, ал. 3 от НЛДЕ в производството за прекратяване на лицензия се прилага съответно редът за подаване и разглеждане на искане за издаване на лицензия.

По силата на чл. 57, ал. 1 от ЗЕ, в случаите, когато лицензиантът поиска прекратяване на лицензията преди изтичането на срока и ако прекратяването на лицензионната дейност може да доведе до нарушаване сигурността на снабдяването на клиентите с електрическа или топлинна енергия, или може да възникне опасност за националната сигурност и обществения ред, той е длъжен да продължи да осъществява лицензионната дейност до издаването на нова лицензия на друго лице по реда на чл. 56, ал. 3 от ЗЕ. Според чл. 56, ал. 3 от ЗЕ, ако прекратяването на лицензионната дейност може да доведе до нарушаване сигурността на снабдяването на клиентите с електрическа или топлинна енергия, или може да възникне опасност за националната сигурност и обществения ред, лицензиантът е задължен да прехвърли на трето лице собствеността си или да учреди право на ползване върху имуществото, чрез което осъществява лицензионната дейност, само в неговата цялост по реда на чл. 53, ал. 1 и 3 от ЗЕ. В случая, „Топлофикация-Габрово“ ЕАД не е направило искане за прехвърляне на имуществото, с което осъществява лицензионната дейност, при условията на чл. 53 от ЗЕ. В тази връзка КЕВР следва служебно да провери дали са налице предпоставките на чл. 55, ал. 5 от ЗЕ, съгласно който в случаите на прекратяване на лицензията по чл. 55, ал. 1, т. 1 от ЗЕ - по искане на лицензианта, при условия, посочени в НЛДЕ, Комисията има право да задължи лицензианта да прехвърли на трето лице имуществото, чрез което осъществява лицензионната дейност, в неговата цялост или да учреди право на ползване върху него, ако приобретателят е лицензиант или е подал заявление и отговаря на условията за издаване на лицензия за съответната дейност. В случай, че лицензиантът в срок един месец след прекратяването на лицензията не прехвърли собствеността си или не учреди вещно право на ползване, се прилагат съответно разпоредбите на чл. 56, ал. 4 – 11 от ЗЕ, а именно за назначаване на особен търговски управител от КЕВР.

Горните изисквания са доразвити в разпоредбите на НЛДЕ. При прекратяване на лицензия, съгласно чл. 74, ал. 1 от НЛДЕ, Комисията следва служебно да провери дали прекратяването на лицензионната дейност може да доведе до нарушаване сигурността на снабдяването на клиентите с електрическа или топлинна енергия, или може да възникне опасност за националната сигурност и обществения ред. На основание чл. 74, ал. 2 от НЛДЕ, при проверката Комисията може да изисква становища от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (понастоящем Министерство на енергетиката, МЕ), Министерството на отбраната (МО), Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) и от съответната община, както и от други заинтересувани лица. При искане за прекратяване на лицензия за производство на топлинна и/или електрическа енергия може да се изисква становище от съответното преносно предприятие.

Съгласно чл. 74, ал. 3 от НЛДЕ в случай, че са налице обстоятелствата по чл. 74, ал. 1, Комисията с решение определя: срок, в който лицензиантът е задължен да прехвърли на трето лице собствеността си или да учреди право на ползване върху имуществото, чрез което осъществява лицензионната дейност, само в неговата цялост. На основание чл. 74, ал. 5 от НЛДЕ, когато лицензиантът в определения от Комисията срок не изпълни задълженията си по ал. 3 или Комисията не разреши сделката на разпореждане или в срока на предизвестieto, с което лицензиантът е поискал прекратяване на лицензията, не бъде определен нов лицензиант, комисията назначава особен търговски управител съгласно раздел пети от глава четвърта от НЛДЕ.

Съгласно чл. 76, ал. 1, т. 3 от НЛДЕ с решение Комисията прекратява лицензията по искане на лицензианта в тримесечен срок от постъпване на искането за прекратяване, а в съответствие с чл. 76, ал. 2, с решението Комисията определя срок, необходим за фактическото преустановяване на дейността, или назначава особен управител. До приключване на производството по прекратяване на лицензията лицензиантът е длъжен да упражнява лицензионната дейност, на основание чл. 76, ал. 3 от НЛДЕ.

IV. С оглед установяване дали прекратяването на лицензионната дейност може да доведе до нарушаване сигурността на снабдяването на клиентите с електрическа или топлинна енергия, или може да възникне опасност за националната сигурност и обществения ред, на основание на чл. 74, ал. 2 от НЛДЕ, с писмо с изх. № Е-ЗЛР-ПР-110 от 05.09.2023 г. Комисията е изисквала становища от МЕ, МРРБ, МО, Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС), Областен управител на областна администрация-Габрово, Кмет на община Габрово и Омбудсман на Република България. С писма с изх. № Е-ЗЛР-ПР-110 от 08.09.2023 г. Комисията е изисквала становища и от съответните преносни предприятия: „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) и „Електроразпределение Север“ АД.

С писмо с вх. № Е-ЗЛР-ПР-110 от 15.09.2023 г. **Омбудсманът на Република България** обръща внимание, че „Топлофикация-Габрово“ ЕАД, в качеството на лицензиант, е длъжно да продължи да осъществява лицензионната дейност до издаването на нова лицензия на друго лице по реда на чл. 56, ал. 3 от ЗЕ, съгласно чл. 57, ал. 1 от ЗЕ. Посочва, че законодателят е предвидил, когато в срока на предизвестieto, с което лицензиантът е поискал прекратяване на лицензията, не бъде определен нов лицензиант, КЕВР назначава особен търговски управител (съгласно чл. 56, ал. 4 от ЗЕ), който приема по опис обектите, чрез които се осъществява лицензионната дейност, като те му се предават за управление. Особеният търговски управител продължава осъществяването на лицензионната дейност за сметка на лицензианта до прехвърлянето на собствеността върху енергийните обекти и определянето на нов лицензиант. Предвид законовите разпоредби, Омбудсманът на Република България счита, че евентуалното прекратяване на посочените две лицензии на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД не следва да доведе до прекратяване на функционирането на инсталираните мощности за производство и пренос на топлинна енергия, които понастоящем са собственост на дружеството. Омбудсманът отбелязва, че според констатациите на КЕВР, отразени в Решение № И5-Л-008

от 23.12.2019 г. за продължаване на срока на двете лицензии с 15 години – до 17.11.2035 г., както и в Решение № БП-15 от 23.12.2019 г. за одобряване на бизнес плана на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД за периода 2020-2024 г., производствените и преносните съоръжения на дружеството са в добро техническо състояние и са налице технически възможности те да функционират в посочения срок. Освен това разполага с квалифициран и обучен експлоатационен персонал.

Посочва, че през последните няколко отоплителни сезона при Омбудсмана са постъпили множество жалби и сигнали от битови клиенти на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД във връзка с чести непланови спирания на топлоснабдяването и влошено качество на услугата. В началото на настоящата година този проблем е поставен от Омбудсмана на вниманието на КЕВР, която е извършила извънредна проверка на дружеството относно изпълнението на неговите лицензионни задължения и конкретно за спазването на показателите за качеството на топлоснабдяването. В този случай, „Топлофикация-Габрово“ ЕАД самостоятелно е взело решение за отпускане на определени финансови компенсации на битовите клиенти, засегнати от несигурното топлоподаване. Посочва, че не са били установени нарушения на показателите за качество, което поставя въпрос доколко прилагането на тези показатели е ефективно и до каква степен те изпълняват своето предназначение в защита на интересите на крайните потребители.

В заключение, Омбудсманът заявява, че в изпълнение на цитираните законови разпоредби евентуалното прекратяване на лицензията на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД за дейността „пренос на топлинна енергия“ не следва да води до прекратяване на топлоснабдяването на битовите клиенти в град Габрово.

С писмо с вх. № Е-ЗЛР-ПР-110 от 19.09.2023 г. **Министърът на регионалното развитие и благоустройството** уведомява Комисията, че в МРРБ няма специализирана администрация с функционална компетентност по прекратяване на лицензии на топлофикационни дружества, поради което министерството не може да изрази конкретно становище по същество. Принципно считат, че с оглед социално-икономическата значимост на топлофикационните дружества, в градовете, в които е изградена топлопроводна мрежа, при вземане на решение за прекратяване на лицензиите на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД, следва да се вземе под внимание броят на засегнатите абонати, както и какви са възможностите на региона за осигуряване на отопление от алтернативни източници, като се отчете и очакваното поэтапно отпадане на регулираните цени на електрическа енергия за битови потребители и преминаването им на свободния пазар.

С писмо с вх. № Е-16-11-2 от 18.09.2023 г. **кметът на Община Габрово** уведомява Комисията, че снабдяването на частните и обществените абонати на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД в гр. Габрово с топлинна енергия е било системно нарушавано не само през последния отоплителен сезон. Напрежението между дружеството и неговите абонати се е възобновявало всеки отоплителен сезон, най-вече заради липсата на топлоподаване и/или некачествено такова, а също така и заради системно замърсяване на разположените в съседство жилищни райони. Обръща внимание, че най-критична е била ситуацията в гр. Габрово през зимните месеци на 2016 г. и 2017 г., в която при изключително ниски температури липсата на отопление към обществените и частните абонати е ескалирало в социално напрежение, довело до гражданско недоволство и колективен съдебен иск.

Кметът на община Габрово посочва, че извън компетенциите на Община Габрово е да се произнесе за готовността на електропреносната и електроразпределителната мрежа за евентуално повишено потребление в гр. Габрово, както и по сигурността на снабдяването с електрическа енергия на потребителите на територията на общината.

Кметът на община Габрово акцентира, че съгласно справка в Регистър за процеса на следприватизационен контрол, 2021 г. е крайният срок за контрол по задълженията на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД по приватизационния договор.

Кметът на община Габрово посочва, че през годините многократно е настоявала за качествена и екологично чиста топлоснабдителна услуга и е апелирала към държавата за ефективен контрол върху дейността на дружеството. С днешна дата Община Габрово ще изисква решения, които ефективно да заместят липсващата услуга и да осигурят на жителите на гр. Габрово социално поносими и екологични алтернативи в контекста на зелените политики. Посочва, че към момента няма отговор по настояването ѝ за ускоряване на процеса по създаване на механизъм за подкрепа на абонатите на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД, които са преките потърпевши от липсата на услуга и изпитват затруднения при подготовката за предстоящия зимен сезон.

С писмо с вх. № Е-ЗЛР-ПР-110 от 21.09.2023 г. **Областният управител на област Габрово** изразява загрижеността си относно осигуряване отоплението на потребителите на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД, предвид предстоящия зимен сезон и счита, че е необходимо компетентните органи взаимно да си сътрудничат с оглед осигуряване на отоплителна услуга (включително и чрез алтернативни източници), както и разработване на механизъм за подкрепа на пряко засегнатите лица – жители на община Габрово – при спазване на всички нормативни изисквания, касаещи съответните дейности.

С писмо с вх. № Е-ЗЛР-ПР-110 от 21.09.2023 г. **„Електроенергиен системен оператор“ ЕАД** уведомява Комисията, че на територията на град Габрово са в експлоатация три подстанции захранващи клиентите с електрическа енергия:

- П/ст „Балкан“ 220/110/20/10 kV, собственост на ЕСО ЕАД;
- П/ст „Габрово“ 110/20/10 kV, собственост на ЕСО ЕАД;
- П/ст „Синкевица“ 110/20/10 kV, собственост на ЕРП Север.

След направени проучвания е установено, че клиентите на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД се намират в район, захранван с електрическа енергия основно от п/ст „Габрово“ 110/20/10 kV.

В п/ст „Габрово“ уредби 20 kV и 10 kV се захранват от два силови трансформатора: Тр № 1 – ТДТН 115/22/11 kV – 40 MVA и Тр № 2 – ТМТРУ 110/21/10,5 kV – 50 MVA.

ЕСО ЕАД посочва, че максималният отчетен товар на силовите трансформатори през отоплителните сезони в периода от 2018 г. до 2023 г. е през месец февруари 2023 г. – 35,066 MVA. Според данни на КЕВР, средночасовият отоплителен товар в студени зимни дни на сградите захранвани от „Топлофикация-Габрово“ ЕАД е от порядъка на 10-12 MW.

При сумиране на максималния товар на п/ст „Габрово“ със средночасовия отоплителен товар на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД от 12 MW се достига товар от порядъка на 47 MW, за който **мощността на силов трансформатор Тр № 2 – ТМТРУ 110/21/10,5 kV – 50 MVA в п/ст „Габрово“ е достатъчна.**

В КЕВР е постъпило и второ писмо от ЕСО ЕАД с вх. № Е-ЗЛР-ПР-110 от 04.10.2023 г., в което се посочва следното:

Абонатите на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД се захранват с електроенергия от п/ст 110/20/10 kV „Габрово“, собственост на ЕСО ЕАД, която се поддържа от отдел „Габрово“ към УМЕР „Горна Оряховица“. Подстанция „Габрово“ се захранва от четири електропровода 110 kV и има два трансформатора 110/20/10 kV – 40 MVA и 50 MVA.

През месец февруари 2023 г., при неработеща топлофикационна електрическа централа (ТФЕЦ) „Габрово“, достигнатият максимален електрически товар в п/ст „Габрово“ е бил 35,066 MW, което е с 5 MW повече от зимните дни с работеща ТФЕЦ „Габрово“. Това показва, че около половината абонати на ТФЕЦ „Габрово“ преминават към отопление с електроуреди, а останалите преминават към отопление с алтернативни

източници на топлина. ЕСО ЕАД посочва, че ако предстоящата зима е по-студена от предишната е възможно, максималният електрически товар да достигне 38 MW в определени часове, което няма да доведе до претоварване на елементи на електропреносната мрежа.

ЕСО ЕАД заявява, че електропреносната мрежа, собственост на дружеството, е в техническо състояние да осъществи преноса и трансформацията на необходимата на ЕРП „Север“ електрическа енергия, за обезпечаване електрозахранването на потребителите в гр. Габрово, след спирането на ТФЕЦ Габрово. Посочват, че ако има нарушаване на електрозахранването на потребители в гр. Габрово през предстоящия зимен сезон, то ще е в компетентността на ЕРП „Север“.

С писмо с вх. № Е-ЗЛР-ПР-110 от 26.09.2023 г. „**Електроразпределение Север**“ АД изразява становище, че инсталираната мощност по подстанции в гр. Габрово предоставя достатъчен резерв за покриването на 12 MW отпаднала мощност от „Топлофикация-Габрово“ ЕАД, при положение че всички клиенти на топлофикационното дружество се ориентират към алтернативно отопление през предстоящия есенно-зимен сезон 2023 г. - 2024 г., в това число и използване на уреди, захранвани с електрическа енергия.

С писмо с вх. № Е-ЗЛР-ПР-110 от 28.09.2023 г. **Министерството на отбраната** уведомява Комисията, че на територията на област Габрово няма стратегически и военни обекти, които да попадат в обхвата на услугите, доставяни от „Топлофикация-Габрово“ ЕАД.

С писмо с вх. № Е-ЗЛР-ПР-110 от 29.09.2023 г. **Държавна агенция „Национална сигурност“** (ДАНС) уведомява Комисията, че в изпълнение на законоустановените си правомощия, съгласно чл. 4, ал. 1, т. 9 от Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“, ДАНС извършва дейности за защита на националната сигурност от посегателства, насочени срещу националните интереси, независимостта и суверенитета на Република България, териториалната цялост, основните права и свободи на гражданите, демократичното функциониране на държавата и гражданските институции и установения в страната конституционен ред, свързани със застрашаване сигурността на стратегически за страната обекти и дейности. Посочва се, че тези обекти и дейности са изчерпателно изброени в Приложение № 1 към чл. 1, ал. 1 от Постановление № 181 на Министерския съвет от 20.07.2009 г. за определяне на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност, като „Топлофикация-Габрово“ ЕАД не е включено в него. От изброените стратегически дейности, топлофикационното дружество извършва единствено производство на електрическа енергия, като не може да се очаква преустановяването на тази дейност да повлияе на състоянието на електроенергийната система. ДАНС посочва, че в същото време е необходимо да се отчита социалното значение на топлофикационното дружество за населението в обособената територия, както и това дали топлопреносното предприятие съвместно е изпълнявало задълженията си съгласно чл. 130 от ЗЕ, за да се стигне до настоящата ситуация.

С писмо с вх. № Е-ЗЛР-ПР-110 от 04.10.2023 г. **Министерството на енергетиката** уведомява Комисията, че на основание чл. 75, ал. 1, т. 1 и 2, чл. 77, ал. 1, т. 1 от ЗЕ, в периода от 21.08.2023 г. до 23.08.2023 г. е извършена проверка от контролни органи на МЕ на място в „Топлофикация-Габрово“ ЕАД. В хода на проверката е установено, че дружеството снабдява с топлинна енергия общо 4208 абонати, в това число: 4 113 битови и 95 стопански потребители. Топлофикационното дружество експлоатира общо 128 абонатни станции, от които 113 битови. **Към периода на извършване на проверката е установено, че Енергиен парогенератор № 2 (ЕПГ № 2) и Енергиен парогенератор № 8 (ЕПГ № 8) са в неработоспособно състояние.** От направения обход на парогенераторите от служителите на МЕ е установено, че същите са във видимо лошо техническо състояние.

Контролните органи от МЕ са установили, че на **ЕПГ 2** има липсваща изолация на водоспусни тръби и екранни тръби, както и многобройни неплътности по печната камера на котела. На площадките около котела има огнеупорни тухли, ламарини, натрупана обmazка, изолация и др. Като цяло съоръжението и прилежащите площадки към него не са обезопасени и не се поддържат в състояние, което осигурява продължителното им и безопасно използване по предназначение. Към момента на проверката не са се извършвали ремонтни дейности по котела. Всички регистрирани наряди за извършване на ремонтни дейности по ЕПГ № 2 са окончателно закрити.

Със заповед № РД-138 от 17.03.2023 г. на директора на **Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Велико Търново**, на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД е **наложена принудителна административна мярка (ПAM)**, която се изразява в **спиране производствената дейност на Енергиен парогенератор № 2** до писмено потвърждение, че дружеството е предприело достатъчни и ефективни мерки за недопускане на неорганизиран емисии на пепел в атмосферния въздух от сградата. Със заповедта е разпоредено да бъде извършено пломбиране на котлоагрегата, след писмено уведомление от топлофикационното дружество, че ЕПГ № 2 е безопасно изведен от експлоатация, не по-късно от 20.03.2023 г. От РИОСВ – Велико Търново са поставили общо 5 (пет) броя пломби, като 1 (един) брой е на задвижващ вал на питател основно сурово гориво, а другите 4 (четири) броя са на саваците към праховите питатели.

При проверка на ревизионната книга на ЕПГ № 2 е установено, че на **17.05.2023 г. котелът е спрян от експлоатация и от Регионален отдел „Инспекция за държавен технически надзор“ (РО ИДТН) – Велико Търново**, до изпълнение на чл. 265, ал. 1 т. 3 от Наредбата за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на съоръжения под налягане (НУБЕТНСН), съгласно който „веднъж на 8 години органите за технически надзор извършват периодични технически прегледи с изпитване на якост“. В ревизионния акт е записано още, че съоръжението е спряно за профилактика и при извършената проверка не са представени протоколи от проверка на предпазни клапани.

При извършения обход на **ЕПГ № 8** е установено, че единственият димен вентилатор на котела е с отворен корпус на работното колело. По вентилатора е започнат ремонт, който не е завършен. Скарата на парогенератора е изцяло демонтирана за ремонт. Парогенераторът е предвиден да работи с дървесен чипс и слънчогледови пелети. На кота 10, където са разположени двата барабана (горен и долен) е изрязана обшивка (ламарина) и са отстранени огнеупорни тухли с цел текущо почистване на нагревните повърхности. Изрязани са и тръби-част от изпарителната система на котела, намиращи се между двата барабана, като някои от тях са затапени от страната на барабаните. На площадките около котела има огнеупорни тухли, ламарини, натрупана обmazка, изолация и др. Като цяло съоръжението и прилежащите площадки към него не са обезопасени и не се поддържат в състояние, което осигурява продължителното им и безопасно използване по предназначение. Всички наряди за извършване на ремонтни дейности по ЕПГ № 8 са окончателно закрити.

При проверка на ревизионната книга на **ЕПГ № 8** е установено, че на **17.05.2023 г. котелът е спрян от експлоатация до извършване на технически преглед с изпитване от РО ИДТН – Велико Търново**. В ревизионния акт е записано още, че **котелът не е годен за безопасна експлоатация**.

Във връзка с гореизложеното, МЕ информира Комисията, че в настоящия момент „Топлофикация-Габрово“ ЕАД не е в състояние да гарантира сигурността на снабдяването с топлинна енергия през предстоящия отоплителен сезон 2023 г. – 2024 г., а прекратяването на лицензионната дейност на дружеството може да доведе до опасност за обществения ред в гр. Габрово.

На основание чл. 77, ал. 1, т. 2 от ЗЕ Министерството на енергетиката е представило на КЕВР копие на Констативния протокол от извършената проверка, съставен от служители на МЕ, ведно с приложенията.

В допълнение се посочва, че Министерство на енергетиката, съвместно с Министерство на финансите и община Габрово, разработва механизъм за подпомагане на клиентите на топлинна енергия на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД, на които няма да се предоставя топлоснабдяване през отоплителен сезон 2023 г. – 2024 г.

С оглед установяването на всички предпоставки за прекратяване на лицензиите, издадени на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД, с писмо с изх. № Е-ЗЛР-ПР-110 от 17.10.2023 г. на КЕВР, от дружеството е изискано да представи следното:

1. Подробна мотивирана обосновка относно искането за прекратяване на лицензия № Л-008-03 от 17.10.2000 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и на лицензия № Л-009-05 от 17.10.2000 г. за дейността „пренос на топлинна енергия“, в която да се изложат конкретните причини за невъзможността топлоелектрическата централа да бъде експлоатирана от „Топлофикация-Габрово“ ЕАД;

2. Финансов анализ за необходимите средства за възстановяване на работата на енергийните съоръжения в централата, привеждането им в пълно съответствие с действащата нормативна уредба и обезпечаването на нормалното топлоподаване към клиентите на дружеството в гр. Габрово;

3. Подробна информация за начина на разпореждане с имуществото, чрез което се осъществяват лицензионните дейности, като се посочи какви действия е предприела или възнамерява да предприеме „Топлофикация-Габрово“ ЕАД за прехвърляне на собствеността или за учредяване право на ползване върху имуществото, чрез което се осъществяват лицензионните дейности – производство на електрическа и топлинна енергия и пренос на топлинна енергия;

Изискано е към отговора да се представи подробен опис на обектите, чрез които се осъществяват лицензионните дейности, съгласно издадените на дружеството лицензии;

4. Одитиран годишен финансов отчет за 2022 г., с всички пояснителни приложения към него, съгласно приложимите счетоводни стандарти, включително доклада на независимия одитор. При липса на такъв да се представи неодиниран финансов отчет за 2022 г.

С писмо с вх. № Е-ЗЛР-ПР-110 от 19.10.2023 г., „Топлофикация-Габрово“ ЕАД е представило следната информация:

По т. 1, дружеството посочва, че причината за заявеното искане за прекратяване на лицензията и преустановяване на топлоснабдяването на клиентите в гр. Габрово са множество настъпили аварии в основни съоръжения, поради тяхната амортизация. „Топлофикация-Габрово“ ЕАД среща трудности при подбора на квалифициран персонал, като към момента работниците и служителите са 10 човека. Посочва се, че в рамките на последните три отоплителни сезона са натрупани разходи за ремонт в размер на 500 хил. лв. за всеки един от тях.

По т. 2, „Топлофикация-Габрово“ ЕАД заявява, че с оглед съобразяване с новите екологични изисквания дружеството следва да промени изцяло горивната база, с която се осъществява производството на топлинна енергия, като премине от въглища на природен газ. За тази цел, дружеството посочва, че е необходима финансова инвестиция за подмяна на всички съоръжения, която е в размер на около 70 млн. лв. към днешна дата. Поради липсата на предвидимост на цената на природния газ и факта, че той трябва да бъде доставян от разпределително дружество, не може да се направи финансов анализ за периода на възвръщаемост на направената инвестиция.

По т. 3, Дружеството заявява, че към настоящия момент не възнамерява да прехвърля собствеността или да учредява право на ползване върху имуществото, като ще премине към процедура по „консервация“.

По т. 4, „Топлофикация-Габрово“ ЕАД е представило неодиниран финансов отчет за 2022 г.

След преглед и анализ на получената в КЕВР информация, се установява следното:

1. По отношение на сигурността на снабдяването на клиентите с електрическа и топлинна енергия:

Контролните органи на МЕ са извършили проверка на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД в периода 21.08.2023 г. – 23.08.2023 г., като предмет на проверката е било установяване на техническото състояние и експлоатацията на енергийните обекти; прилагането на реда и техническите условия за топлоснабдяване и прекратяване на топлоподаването и спазването на разпоредбите на подзаконовите нормативни актове по прилагането на ЗЕ, а именно: Наредба № 9 за техническата експлоатация на електрически централи и мрежи (НТЕЕЦМ), Наредба № Е-РД-04-1 от 12.03.2020 г. за топлоснабдяването и Наредба № 3 от 09.06.2004 г. за устройството на електрическите уредби и електропроводните линии. Предмет на проверката е било и спазването на отрасловите правила за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в предприятието в съответствие със следните нормативни актове: Правилник за безопасност и здраве при работа в електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи (ПБРЕУЕТЦЕМ) и Правилник за безопасност при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения (ПБРНЕУЕТЦТМХС). В тази връзка, на основание чл. 80, ал. 1 от ЗЕ и заповед на министъра на енергетиката, контролните органи на МЕ са съставили Констативен протокол от 12.09.2023 г. за извършена проверка на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД, представен в КЕВР с писмо с вх. № Е-ЗЛР-ПР-110 от 04.10.2023 г., от който е видно следното:

• **ЕПГ № 2 и ЕПГ № 8 са в неработоспособно състояние и във видимо лошо техническо състояние.** По отношение на **ЕПГ № 2 РИОСВ – Велико Търново** е наложило принудителна административна мярка със спиране на производствената дейност във връзка с допускани от дружеството неорганизираните емисии на пепел в атмосферния въздух от сградата на централата. Мярката е наложена до писмено потвърждение от дружеството, че са предприети достатъчни и ефективни мерки за недопускане на замърсявания от централата. В допълнение на горното, **ЕПГ № 2 е спрял от експлоатация и от контролните органи на РО ИДТН – Велико Търново**, до изпълнение на чл. 265, ал. 1, т. 3 от НУБЕТНСН. **Контролните органи на РО ИДТН – Велико Търново са спрели от експлоатация и ЕПГ № 8**, до извършване на технически преглед с изпитване, като в ревизионния акт на котела е отбелязано, че **същият не е годен за безопасна експлоатация**, и е необходимо да се осигури изпълнение на всички изисквания на чл. 186-214 от НУБЕТНСН. От констативния протокол на МЕ, е видно също, че **ЕПГ № 8 и прилежащите площадки към него не са обезопасени и не се поддържат в състояние, което осигурява продължителното им и безопасно използване по предназначение**, което е нарушение на императивната разпоредба на чл. 220 от НТЕЕЦМ.

• **Установени са множество нарушения на нормативната уредба от различно естество**, за които контролните органи на МЕ са дали 32 (тридесет и две) задължителни предписания при извършената предходна проверка на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД през м. февруари 2023 г. **Някои от нарушенията са следните:**

- Неизрядна, неактуална и липсваща документация, свързана с експлоатацията на централата (заповеди, вътрешни правила и инструкции);

- Всички извършвани ремонтни дейности в началото на 2023 г. по отстраняване на възникнали пробиви по нагревни повърхности и други са отстранявани без необходимия наряд, което е нарушение на ПБРНЕУЕТЦТМХС;

- Липсата на документация, относно извършен контрол на метала на основните съоръжения и паропроводите, както и липса на информация за последно извършени обследвания на съоръженията с оглед доказване на експлоатационния им ресурс и безопасната им експлоатация, е нарушение на изискванията на НТЕЕЦМ;

- Липсата на документация, относно извършен оглед и обследване за установяване състоянието на комините и газоходите, е нарушение на чл. 224 от НТЕЕЦМ;

- Липсата на документация, относно извършен вътрешен оглед, отстраняване на забелязани дефекти и почистване на утайки по дъното на резервоари за течни горива, е нарушение на чл. 342 от НТЕЕЦМ;

• **Към 21.08.2023 г. „Топлофикация-Габрово“ ЕАД не разполага с достатъчен оперативен и ремонтен персонал**, който да поддържа нормална експлоатация на енергийния обект – топлоелектрическа централа, с нейните технически и технологични характеристики, описани в приложение към лицензията за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“;

• В периода от 06.03.2015 г. до 23.08.2023 г. **няма издадени удостоверения на служители на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД за проведени изпити** по НТЕЕЦМ, което е установено от контролните органи на МЕ при извършена справка в „Дневник за отчет на протоколи от проведени изпити за проверка на знания по НТЕЕЦМ“, съхраняван в Министерство на енергетиката, което представлява нарушение на императивната разпоредба на чл. 50 от НТЕЕЦМ. Тази разпоредба изисква председателите на изпитните комисии и ръководителите на отдели по техническа експлоатация и безопасност да бъдат изпитвани в МЕ от централна изпитна комисия. С оглед на даденото от контролните органи на МЕ **предписание № 22** за явяване на определените със заповед на работодателя лица по чл. 51, ал. 2 от НТЕЕЦМ пред централна изпитна комисия в МЕ за проверка на знанията и поради факта, че **предписанието не е изпълнено**, то контролните органи на МЕ са стигнали до заключението, че всички проведени изпити, свързани с обучението на персонала, съгласно НТЕЕЦМ са компрометирани, тъй като ръководният технически персонал е **неправоспособен** по НТЕЕЦМ. По отношение на документацията, свързана с провеждане на задължителни изпити на служителите на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД, са установени и други несъответствия на нормативната уредба.

• **Установени са несъответствия по спазване на определени разпоредби на ПБРЕУЕТЦЕМ** от страна на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД, по отношение на данните, които се отразяват в специални дневници за резултатите от проверките за наличие и състояние на защитните средства, които се намират в експлоатация, както и от проверки на изолацията на тоководещи части, здравина на корпусите, изправността на изолацията на ръкохватките, състоянието на захранващите кабели и други показатели, свързани с безопасността и техническата изправност на електрическите инструменти, преносими електрически лампи или преносими трансформатори;

• През по-голямата част от периода 01.03.2023 г. – 17.03.2023 г. дружеството **не е спазвало „Температурен и хидравличен график за работата в топлофикационната система 2022/2023 г. и на предоставеното ежедневно сведение на бойлерната уредба в „Топлофикация-Габрово“ ЕАД“**;

• В периода от 20.02.2023 г. до 05.05.2023 г. са отстранени 5 (пет) пропуски по подаващ, връщащ тръбопровод и отделни камери, което е установено при проверка на дневник за регистрираните повреди по съоръженията на топлопреносната мрежа (ТПМ), от контролните органи на МЕ. Установено е също, че в периода от 20.02.2023 г. до 21.08.2023 г. **не са подменяни участъци от ТПМ**;

• **Към 22.08.2023 г. не са налични тръби за подмяна на участъци от топлопреносната мрежа**, експлоатирана от „Топлофикация-Габрово“ ЕАД, което е видно от счетоводна справка „Материални запаси“ за складовия резерв на дружеството, предоставена на проверяващите от МЕ.

• Към 23.08.2023 г. е установено, че „Топлофикация-Габрово“ ЕАД от общо дадените **32 предписания**, е изпълнило напълно само 13 броя, 2 броя са частично изпълнени, за 7 броя контролните органи на МЕ не са констатирани дали същите са изпълнени или неизпълнени и 10 броя не са изпълнени.

В подкрепа на гореизложеното е и Констативен протокол № Т-4 от 13.09.2023 г., съставен от контролните органи на КЕВР след извършена извънредна проверка на дружеството по документи. В хода на проверката с писмо с вх. № Е-14-11-8 от 31.08.2023 г. „Топлофикация-Габрово“ ЕАД е представило „Ремонтна програма на битова топлофикация за сезон 2023/2024 г.“, утвърдена от директора на дружеството. От същата е видно, че са планирани единствено дейности за отстраняване на пропуски и течове по тръбопроводи, за подмяна на спирателна и регулираща арматура по топлопреносната мрежа и за частична подмяна на тръбопроводи, без да са посочени конкретни срокове за започване и завършване на съответната ремонтна дейност и без да са планирани разходи за тяхното извършване. Също така е видно, че в утвърдената ремонтна програма не са планирани средства за извършване на ремонтни и възстановителни дейности по топлоизточниците, във връзка с изпълнение на дадените предписания в ревизионните актове, съставени от служители на РО ИДТН – Велико Търново, както и за привеждане на производствените съоръжения в работоспособно състояние, отговарящо на нормативните изисквания за безопасна и надеждна техническа експлоатация, и при спазване на нормативните изисквания за опазване на околната среда.

В хода на горната проверка, на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД е съставен Акт № Т-КРС-28 от 27.09.2023 г. за установяване на административно нарушение.

На база на констатациите на контролните органи на МЕ и КЕВР се установяват фактите, че „Топлофикация-Габрово“ ЕАД е преустановило извършването на лицензионните дейности по производство на електрическа и топлинна енергия и пренос на топлинна енергия от месец май 2023 г. Енергийните обекти за производство на електрическа и топлинна енергия и за пренос на топлинна енергия не са в експлоатация към настоящия момент, техническото им състояние не позволява безопасната им експлоатация и дружеството не извършва ремонтни дейности по тях. **В тази връзка, енергийния обект за производство на електрическа и топлинна енергия е в техническа невъзможност да работи през предстоящия отоплителен сезон 2023 – 2024 г.** За възстановяване на работата на енергийните съоръжения в централата, привеждането им в съответствие с изискванията за техническа експлоатация и опазване на околната среда, както и обезпечаването на нормалното топлоподаване към клиентите, са необходими инвестиции, които дружеството оценява на около 70 млн. лв., като едновременно с това посочва, че не е в състояние да ги осигури. „Топлофикация-Габрово“ ЕАД не е направило искане за прехвърляне на имуществото, с което осъществява лицензионната дейност, при условията на чл. 53 от ЗЕ.

Предвид факта на преустановяване на лицензионните дейности от „Топлофикация-Габрово“ ЕАД е извършена проверка относно възможностите за осигуряване на алтернативни източници на топлина за клиентите на топлинна енергия, които са общо 4 208 абонати, в т.ч. 4 113 битови и 95 стопански. В тази връзка, при преглед на постъпилата в КЕВР информация и данни от ЕСО ЕАД се установява, че абонатите на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД се снабдяват с електрическа енергия от п/ст „Габрово“ 110/20/10 kV, която се захранва от четири електропровода 110 kV и има два трансформатора 110/20/10 kV с мощност 40 MVA и 50 MVA. Според ЕСО ЕАД, при неработеща ТЕЦ „Габрово“, достигнатият максимален електрически товар в п/ст „Габрово“ е бил 35,066 MW, което е с 5 MW повече от зимните дни с работеща ТЕЦ „Габрово“, както и в случай, че предстоящата зима е по-студена от предишната е възможно, максималният електрически товар да достигне 38 MW в определени часове, то реалните данни показват, **че мощността на силов трансформатор Тр № 2 – ТМТРУ 110/21/10,5 kV с мощност 50 MVA в п/ст „Габрово“ е достатъчна и съответно няма да се стигне до претоварване на елементи на електропреносната мрежа.** В допълнение, електропреносната мрежа, собственост на ЕСО ЕАД е в техническо състояние да осъществи преноса и трансформацията на необходимата на ЕРП „Север“ електрическа енергия, за обезпечаване електрозахранването на потребителите в гр. Габрово. Подобно становище е изразено и от „Електроразпределение Север“ АД, което е посочило, че инсталираната мощност по подстанции в гр. Габрово предоставя достатъчен

резерв за покриването на 12 MW отпаднала мощност от „Топлофикация-Габрово“ ЕАД, при положение че всички клиенти на топлофикационното дружество се ориентират към алтернативно отопление през предстоящия есенно-зимен сезон 2023 г. – 2024 г., в това число и използване на уреди, захранвани с електрическа енергия, след спирането на ТЕЦ „Габрово“.

Предвид горното, за клиентите на топлинна енергия в гр. Габрово е налице техническа възможност за отопляване чрез използване на електрическа енергия. Също така, данните на ЕСО ЕАД показват, че част от клиентите на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД са се пренасочили към тази алтернативна възможност за отопление. Поради тези причини, преустановяването на лицензионните дейности от „Топлофикация-Габрово“ ЕАД не води до невъзможност на клиентите за осигуряване на отопление чрез други алтернативни източници. **В този смисъл, не може да се приеме, че е нарушена сигурността на снабдяването с топлинна енергия.**

В допълнение, „Топлофикация-Габрово“ ЕАД е оповестило на 28.08.2023 г. на интернет страницата си съобщение до клиентите, от което става ясно, че след решение на Съвета на директорите, дружеството е подало заявление в КЕВР за прекратяване на лицензията за производство и пренос на електрическа и топлинна енергия по чл. 55, ал. 1, т. 1 от ЗЕ и ще преустанови своята дейност. В тази връзка, засегнатите от спирането на дейността клиенти на дружеството са уведомени и са имали възможност да потърсят алтернативни източници за отопление за предстоящия отоплителен сезон 2023 г. – 2024 г.

Също така, с Решение № 735 на Министерския съвет от 19.10.2023 г. е одобрена Програма за подпомагане с фиксирана сума на един MWh на битови клиенти на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД, които през отоплителен сезон 2023-2024 г. няма да имат топлоснабдяване. Програмата има цел смекчаване на икономическите последици за битовите клиенти, ползващи топлинна енергия от топлофикационното дружество в гр. Габрово, които през отоплителен сезон 2023-2024 г. няма да имат топлоснабдяване. Програмата предвижда механизъм за подпомагане на битовите клиенти на „Топлофикация Габрово“ ЕАД с еднократна фиксирана сума, определена на база осредненото количество потребена от тях топлинна енергия през последните три отоплителни сезона. Предвиденият бюджет за Програмата е в индикативен размер до 730 000 лв. (при текущо определяне на средното количество потребена топлинна енергия от последните три отоплителни сезона за всеки клиент на топлофикационното дружество). От Програмата ще се възползват около 4 120 битови клиенти на топлинна енергия на територията на гр. Габрово, като за целта с Постановление на Министерския съвет на Република България ще се одобри допълнителен трансфер за други цели разходи по бюджета на община Габрово за 2023 г. в размер до 730 000 лв. за подпомагане на клиентите на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД за предстоящия отоплителен сезон 2023-2024 г. Допълнителният трансфер ще се осигури за сметка на реструктуриране на разходите и/или трансферите по централния бюджет за 2023 г. Подпомагането по Програмата ще бъде изплатено еднократно до 31 декември 2023 г. Подпомагането по Програмата не обхваща небитови клиенти на топлинна енергия в гр. Габрово.

„Топлофикация-Габрово“ ЕАД, в качеството си на производител на електрическа енергия, не е съставлява базова мощност и работи само през есенно-зимния период, поради което не е нарушена сигурността на снабдяването с електрическа енергия.

2. По отношение на опасността за националната сигурност и обществения ред:

От получената в КЕВР информация от съответните компетентни органи се установява, че „Топлофикация-Габрово“ ЕАД не попада в приложение № 1 към чл. 1, ал. 1 от Постановление № 181 на Министерския съвет от 20.07.2009 г. за определяне на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност, а от изброените стратегически дейности топлофикационното дружество извършва единствено производство на електрическа енергия, като не може да се очаква преустановяването на тази

дейност да повлияе на състоянието на електроенергийната система. Последното се потвърждава и от становищата на електропреносните оператори.

V. С оглед изложените по-горе факти и обстоятелства и произтичащия от тях извод, че прекратяването на лицензионната дейност от „Топлофикация-Габрово“ ЕАД не води до нарушаване сигурността на снабдяването на клиентите с електрическа или топлинна енергия, както и до опасност за националната сигурност и обществения ред, лицензиите на „Топлофикация-Габрово“ ЕАД могат да бъдат прекратени без да е необходимо дружеството да прехвърли на трето лице в цялост имуществото, чрез което осъществява лицензионните дейности или да учреди право на ползване върху него, респективно да бъде назначаван особен търговски управител.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 13, ал. 5, т. 1, чл. 21, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 55, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката и чл. 70, ал. 2, предложение второ и чл. 71, ал. 1, т. 2 от Наредба № 3 от 21 март 2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката и чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме Комисията да обсъди следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да определи дата, час и място на провеждане на открито заседание за разглеждане на приетия по т. 1 доклад, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията, като се осигури и възможност за дистанционно участие;
3. Да покани за участие в откритото заседание лицата, представляващи по търговска регистрация „Топлофикация-Габрово“ ЕАД или други упълномощени от тях представители на дружеството.